

№ 39 (26012)

РÆСТДЗИНАД

Газет цæуын райдытæ 1923 азы 14 мартыйы — газета издаётся с 14 марта 1923 года

2024 азы 6 марты — тæргæйтты мæйы 6 бон, æртыццæг

Аргъ 10 сомы

КАЕСУТ НОМЫРЫ:

- 2** ИРЫСТОН – ДАГЕСТАН
Аив дзырд – хæлардзинады хид
- 3** ДÆХСÆНАД
Фыссынц “Рæстдзинад”-мæ
- 4** СПОРТИВОН ФИДИУÆГ
Ерыстæ хъæбысхæстæй

Фестиваль

Ирыстоны фæсивæд — Сочийы

Ацы бонты горæт Сочийы, федералон ахуырадон центр “Сириус”-ы йæ куыст кæны Фæсивæды дунеон фестивал. Иннæ уæрæсейаг регионæ æмæ бирæ фæсарæйнаг делегациы æмрæнхъ уыцы стыр æмбырды архайынд Цæгат Ирыстоны фæсивæды минæвæрттæ дæр. Знон форумы кадджын уазаг уыд РЦИ-Аланийы Сæргълæууæг Сергей МЕНЯЙЛО.

Зындгонд куыд у, афтæмæй фестивалы мадзæлтты 1 мартыйæ 7 мартыйы онг архайдысты 30 мин æрыгон адæймаджы æппæт уæрæсейаг регионæ æмæ дунейы 188 бæстæйæ. Цæгат Ирыстонæй форумы архайынд 90 адæймаджы. Уымæ, фестивалмæ сæрмагонд делегаци ссыд Хуссар Ирыстонæй дæр. Знон фестивалы ма-

дзæлттæ бабæрæг кодта Сергей Меньяло. РЦИ-Аланийы Сæргълæууæгæн бонты дæргы уыд цалдæр цымыдисаг фембæлды. Зæгъæм, Уæрæсейы Æфснайæн банчы сæрдар Герман Грефимæ Сергей Меньяло фæбæлды кодта республикæ æмæ амынд финансон структурæйы иумæйаг проектты уагæвæрдтæ. Республикæйы дарддæры райрæзтыл ныхас рауад

æндæр федералон ведомствæты разамонджытимæ дæр. Фæлæ, кæй зæгъын æй хъæуы, форумы сæйрагдæр фембæлдытæ баст сты фæсивæды цардимæ, æрыгон фæлтæры тыхстаг фарстатæ æмæ хъæппæриститимæ. Æппæт уыдæттыл Сергей Меньяло йæ цымыдисаг ныхас рауад Цæгат æмæ Хуссар Ирыстоны делегациы уæнгтимæ.

— Абон сæмбæлдтæн Сочимæ, цæмæй балæуон нæ фæсивæды фарсмæ, — йæ раныхасы бафиппайдта Сергей Меньяло. — Æхсызгон мын у, нæ республикæйы фæсивæд фестивалы æппæт мадзæлтты дæр зæрдыгæй кæй архайынд, сæ зонндинæдтæ æмæ арæхстдзинад ирдæй кæй æвдисынц, уый. Фембæлды архайджытæ бирæ фарстытæ рад-

той республикæйы разамонæгмæ, фæхæццæ йæм кодтой сæ хъæппæристæ æмæ фæндæттæ... Уыцы бон Сергей Меньяло уæрæх интервью радта информацион агентад “ТАСС”-æн дæр. Фæсивæды дунеон фестивалы фембæлдытты тыххæй бæстондæр æрмæг кæсут газеты хæстæгдæр номыртæ.

Нæ уацхæссæг

Советы æмбырдæй

Цæмæй адæмыхæттыты ‘хсæн ахастдзинæдтæ НЫВЫЛ УОЙ

Сергей МЕНЯЙЛОЙы разамындæй уыд РЦИ-Аланийы Сæргълæууæджы цур алы адæмыхæттытæ æмæ дини иугæнды минæвæртты ‘хсæн ахастдзинæдты фарстаты фæлды советы радон æмбырд. Фембæлды архайджытæ сæ ‘ргом аздæхтой республикæйы царæг адæмтæ æмæ дини бæнæттон иугæнды уæнгты ‘хсæн нывыл ахастдзинæдтæ фидардæр кæнынымæ, стæй фæбæрæг кодтой хæстæгдæр рæстæджы архайды нысантæ.

джи-фыццагдæр, махæн нæ сæйраг хæзна хъуамæ суа нæ ‘хсæнады иудзинад. Æрæджы Президент Путин Федералон Æмбырдмæ йæ æрвылазон Ныстуаны цы ахсджиаг фарстатæ фæбæрæг кодта, уыдонæн сæ сæйрагдæр нысан у бæстæйы нывыл цард бахъæххæнын, дарддæры размæццæдæн ахадгæ уавæртæ саразын. Æппæт уыцы нысантыл мах хъæуы иумæйаг хъарутæй бакусын, — загъта Сергей Меньяло.

Æмбырды райдайæны Сергей Меньяло куыд бафиппайдта, афтæмæй ныртæккæйы уавæрты уæлдай ахсджиагдæр у алы адæмыхæттытæ æмæ дини организациы минæвæртты ‘хсæн фидыд æмæ иудзинад хъæххæнын. Уыцы æууæл зæрдыл даргæйæ, аккаг ныкхуырд дæттын хъæуы знагдæхæссæг информаций æмæ идеологон архайдæн. Уымæ, республикæйы Сæргълæууæджы ныхасмæ гæсгæ, уæлдай ва-зыгджындæр у Уæрæ-

сейы Президент Владимир Путин фарсмæ балæууын, цæмæй æппæт тыхстаг фарстатæ дæр ахадгæдæр хуызы лыггонд цæуой. Æппæт уыцы фарстаты ахадындынад дызæрдыггаг нæу — нæ паддзахады ныхмæ цæуы информаций хæст. Дарддæр архайд цæуы сæрмагонд æфсæддон операциы нысантыл, дунейы бирæ бæстæты цард алы æппæрццæг фæзындытæй зындæр æмæ карздæр кæны. Ахæм уавæрты, фыцца-

Боны фæткы фарстаты фæлды доклад скодта Цæгат Ирыстоны национ политикæ æмæ æддагон бастдзинæдты министр Бæйиаты Алан. Уый æмæ иннæ ведомствæтæ, стæй дини иугæнды минæвæрттæ бæлвырд фæндæттæ бахастой национ фидыд æмæ бæстæйы адæмты иудзинад фидардæр кæныны фæлды.

СЛАНТЫ Аслан

Дунеон равдыст

Амалхъомады бон — форум “Уæрæсæ”-йы

Мæскуыйы дарддæр йæ куыст кæны форум “Уæрæсæ”. Ацы бонты дунеон равдысты фæзуаттæ лæвард æрцыдысты бизнес ахсæнады минæвæрттæн — æппæт уæрæсейаг регионæ дæр равдысты се ‘нтыстдзинæдтæ амалхъомады къабазы. Уымæн сын фадат радта сæрмагонд тематикон Амалхъомады бон.

тæ рамбылдтой æртæ туристон балцæджы Ирыстонмæ. Амалхъомады бонты программæйыл бакуыстой РЦИ-Аланийы Экономикон рæзты министрæды, регионалон центр “Мæ бизнес”

æмæ Равдыстытæ цæттæгæнæг республикон фонды минæвæрттæ. Амалхъомады бонты пленарон æмбырды архайдтой Уæрæсейы Хицауады Сæрдары фыццаг хæдывæг Андрей Белоусов,

бæстæйы экономикон рæзты министр Максим Решетников, æндæр федералон министрæдтæ æмæ ведомствæты бæрзонд куджытæ. Уыдон сæ раныхасты фæбæрæг кодтой амалхъомадон ком-

Æппæт регионты экспозициы дæр равæрдтой чысыл æмæ рæстæмбис амалхъомады компаниы продукций хуызæгтæ, æвдыст сæ цыдысты цымыдисагдæр æмæ ахадгæдæр инвестицион проектæ... Фембæлдытты архайджытæ зонгæ кодтой кæрæдзийы куыстадон фæлтæрддзинæдимæ, инновацион технологитимæ.

Амалхъомады бонмæ Цæгат Ирыстон дæр бацæттæ кодта цымыдисаг программæ. Зæгъæм, республикæйы экспозицийы уагдæрæс хуыиæг компаниæ “Aivad”, “Z KOD” æмæ “Абат”-ы продукци. Æрмдæсны Бзарты Аланæ та адæмæн амыдта нымæт цæгъдыны куысты сусæгдзинæдтæ... Фысымтæ равдыстмæ æрбацæуæг адæмæн сарæзтой алыхуызон цымыдисаг викторинæтæ æмæ бæстæзонæн ерыстæ — арæхстдзинæдтæ чи радзынд, уыдонæн саккаг кодтой зæрдылдарæн лæварæртæ. Нæ республикæйы экспозицийы арæзт æрцыдысты æндæр мастер-классæ æмæ фембæлдытæ дæр.

Адæмон кæфтыты мæскуыйаг ансамбль “Алания”-йы архайджытæ акодтой “Хонгæ кафт”. Уымæ, уагдæрæн уыд ирон чыриртæ æмæ ирыстойнаг адджын дæттæй саходыны фадат. Кæронбæттæны та нæ республикæйы экспозицийы арæхстдзинæдтæ æмæ сæрæндæр уагдзы-

æмæ Равдыстытæ цæттæгæнæг республикон фонды минæвæрттæ. Амалхъомады бонты пленарон æмбырды архайдтой Уæрæсейы Хицауады Сæрдары фыццаг хæдывæг Андрей Белоусов,

бæстæйы экономикон рæзты министр Максим Решетников, æндæр федералон министрæдтæ æмæ ведомствæты бæрзонд куджытæ. Уыдон сæ раныхасты фæбæрæг кодтой амалхъомадон ком-

паниты архайды ахадындынад, стæй æрлæууыдысты, къабазы дарддæры размæццæдæн паддзахад цы уæлæмхасæн законæвæрынадон æмæ финансон мадзæлттæ араздæн, уыдæттыл. Центр “Мæ бизнес”-ы минæвæр Тедеты Янæ “Рæстдзинад”-æн куыд радзырдта, афтæмæй федералон ведомствæтæ æмæ бирæ уæрæсейаг регионты минæвæрттæ бабæрæг кодтой Цæгат Ирыстоны экспозици. Уым сын фысымтимæ рауад пайдайæг ныхас фидæны иумæйаг проекттыл.

КАЛМАНТЫ Аслан

Национ проекты фæлгæты

Ног цæрæнуæттæм раивгъзысты

Фыццагдæр национ проект “Цæрæнуæттæ æмæ горæтæг алфамбылай”-ы уагæвæрдмæ гæсгæ Бесланæй арæзт æрцыд 95-фатерон бирауалæдзыгон хæдзар. Уыцы хæдзармæ сæ раздæры кæлæддзаг бæстыхæйттæй раивгъзысты 88 адæймаджы.

2023 азы ахадгæ куыст бакодта адæмы кæлæддзаг хæдзæрттæй ног цæрæнуæттæм ивыны программæйыл. Æмткæй райгæсгæ, 2019 азæй нырмæ кæлæддзаг хæдзæрттæй ног цæрæнуæттæм раивгъзысты 1,4 мин адæймагæй фылдæр.

Ног хæдзар арæзт æрцыд Фрий-Фирты уынджы. Рагафгорæм куыд нысангонд уыд, афтæмæй ног хæдзары фатерты иу хайы хицæуттæ суыдысты, ныронг Ленины, Интернационалон æмæ Заводы уынджы кæлæддзаг агъуыстыты чи цард, уыцы бинонтæ. Уымæ, ног фатертæ ныридæгæн сты æрцæрынæввонг. Уымæй уæлдай, подрядон организациы минæвæрттæ бакуыстой хæдзары алыварс фæлгонцадыл дæр. Зæгъæм, кæрты фæзындысты хъазæн æмæ спортидон фæзтæ, стæй хæдтулгæтæн æрлæууæн бынæттæ... Цæгат Ирыстоны Сæргълæууæджы æмæ

Дзырды фарн

Адæймаджы зæрдæ мартыйы бонæй уæлдай нæу — куы дзы хур фæкæсы, куы та дзы къæвда вæййы.

ЕЛХИУТЫ Мæтæри

Æмбырд

Индустрийы рæстм

РЦИ-Аланийы Сæргълаууаг Сергей МЕНЯЙЛО "Креативон индустрийы рæстм фонд"-ы фæлгæсæн советæн скотда æмбырд. Архайдтой дзы хицауады оргенты минавæрттæ.

Креативон индустрийы рæстм концепци республикайы фæзынд фарон маргъийы. Цæгат Кавказы федералон зылды гæххæтт фыццагдæр райстой Ирыстоны. Законæвæрынадон æмвæзады йæ сфидар кодтой, уый фæстæ фæзынд фонд дæр. Иæ нысан у 2030 азмæ Цæгат Ирыстоны социалон-экономикон рæстм стратеги царды уадзынæн бæлвырд фæдæттæ саразын. Фонд фæахъаз уыдзæн сфæлдыстадон индустри саразынæн, кусынаен, сæ фæрцы хуамæ

РЦИ-Аланийы Сæргълаууæджы æмæ Хицауады пресс-службæ

Бинонты аз

Дзурынц хъомылады фарстатыл, хъусынц фæсивæдмæ дæр

"Иры Стыр Ныхасы"-ы уыд сылгоймагты комитеты уæрæхгонд æмбырд, æрныхас дзы кодтой ацы азы куысты нысантыл.

Арфæйы ныхасæй æмбырд байгом кодта æхсанæдон организацийы сæрдар Уататы Зелым. Уый комитеты уæнгтæн сæ ахсджиаг куысты тыххæй бузныг загъта, фæнысан кодта, цæмæй фæсивæд

дицитæ бахъахъæныны фæрæз. Хуынд æм цæудзысты бирæсывæллонджын æмæ фæзынæг бинонтæ. Ныридагæн ахæм мадзæлттæ сарæзтой Арыдоны, Горæтгæрон æмæ Арæфы районы.

патриотон куыст цæуы ахуыргæнæндæтты разамонджытимæ бадзырдты бындурыл.

Комитеты уæнгтæ бацархайдтой, цæмæй фембæлдтытæ темæтæ уой бирæвæрсгъ, фæсивæды зæрдæтæ æмæ зондахаг абон тынгдæр чи агайы, ахæм риссаг æмæ ахсджиаг фарстатыл. Фæсивæд сты нæ фи-

сæм фæсивæды хуындæтæм дæр, æмæ сæ зондахагтæй нæ зæрдæмæ нæ цæуынд, уый зæгъын мæ бон нæу", — бафиппайдта комитеты сæрдар Махъоты Иринæ.

Республикайы алы районы дæр ис Ныхасты цур сылгоймагты комитеты минавæрттæ. Калоты Эммæ, Касаты Жаннæ, Тетаты Джульетæ, Мæ-

дæн уарзын кæной мадæлон æвзаг, æмбарын сын кæной нæ рагфыдæлты æгъдæуттæ æмæ традицион культурæ. Республикæйы Сæргълаууæг Сергей Меньяйлой номæй Кæды гæххæттæй схорзæхджын кодта Гуйты Светланæй, "ИСН"-ы бирæ азты сæрæн архайд æмæ национ традицитæ бахъахъæнынæм цы æвæрæн бахаста, уый тыххæй. Сылгоймагты комитет ацы аз йæ кустимæ бахаста Бинонты азмæ баст мадзæлттæ. Нысанмæ гæсгæ уыдзысты фæсивæдимæ фембæлдтытæ, ныхас кæндзысты бинонты тыххæй, куыд национ тра-

дæн, сæ сомбон бæттындæн республикаимæ. Хистæртты фæнды семæ хæстæгдæр базонгæ уæвын, бамбарын сын сæ зондахаг, сæ цæстæнгас, нæ республикайы цы цаутæ цæуы, уыдонмæ. "Уыцы фæзылæнтæ хынцгæйæ, сбæлвырд кодтам нæ фембæлдтыты вазыгджындæр темæтæ. Ахсджиагыл банымадтам æгъдæутты хъомыс нырыкон дуджы, мад æмæ ирон сылгоймаджы фæлгонцтæ не'гъдау æмæ эммансипациимæ кувд фидуынд, æхсанæдон бинæтты хи дарын куыд хъæуы æмæ гæндæр ахæм фарстатæ. Дзураем патриотон хъомыладыл, ху-

хъиты Хадизæ, Бæзиты Ларисæ, Дзобаты Аллæ, Хъуппеты Азæ, Сохиты Оксанæ — ацы сылгоймагты фæрцы районы æмæ хъæуты фæсивæд рохуаты не сты. Уæдæ ма сыл бафтыд ног уæнгтæ дæр: Гæлæуты Анетæ, Кокайты Жаннæ, Гогаты Альбинæ, Джимиты Галинæ, Дзугкойты Зинаидæ. Сæппæт дæр бирæ азты баст сты ахуырады къабаз æмæ культурæимæ, зонныц рæзгæ фæлтæримæ куысты хицæн дзинæдтæ, зæрдæгæй сæ фæнды фæсивæдимæ кувсын æмæ сæ раст фæндагыл аразын.

МАМИАТЫ Лолитæ

Туризм

Нымæцон авналæнтæ

Цæгат Ирыстоны Туризмæ райрæзты фонд куыд хъусын кæны, афтæмæй бæлцæттæ æргом нæ республикæмæ фылдæр раздахынæн фæахъаз уыдзæн операторы иртасæн лæггад "Нымæцон туризм".

Фæстаг цалдæр азы дæргы нæ республикæмæ цал туристы æрбацыд æмæ нæ регионы уаджытæ сæ 'ргом фылдæр цæвæр объектæм здахынц, уыдæттæ райртасгæйæ, специалисттæ туризмæ райрæзты гæнæнтæ сбæлвырд кæндзысты. — Ивгъуыд азты статистикон бæрæггæнæнтæ нымæйгæйæ, нæ фонды экспорттæ æрбафтæг сæм хъусынгæнинæгтæ иртасынц. Ацы бæрæггæнæнтæ фæрцы ис нæ республикæйы уаджыты бæлцæттæ рахатыны æмæ Цæгат Ирыстонмæ фидæны æрбацауæг адæм сæ 'ргом фылдæр кæмæ здахдзысты, ахæм объектæ бафиппайны фадат, — зæгъы амынд фонды директор Гæбæраты Алык-сандр.

публикайы уаджыты фылдæр хай сæ 'ргом аздахынц Дзæуджыхъæумæ. Республикæйы сæйраг горæтмæ æппæтæй фылдæр туристтæ æрбацауы уыдæттæ райртасгæйæ, край æмæ Мæскуийæ. Афæдзмæ бæстæйы 64 регионы минавæрттæ Цæгат Ирыстон бабæрæг кодтой. — Дæсгæй уæрæсейаг регионтæ сервис "Нымæцон туризм"-æй парахатæй пайда кæнынц. Регионы бæллиццагдзинады къæлхæн кæй фæрцы фæлцæттæ уыдзæн, иртасынады руаджы æмгуыстгæнджытæ ахæм ахадгæ уынаффæтæ рахæссынц. Лæггад "Нымæцон туризм"-æй пайда кæныны фæрцы туристон къабазы куыст нывылгонд цæуы. Уымæй уæлдай, ацы лæг-

Райдан бæрæггæнæнтæм гæсгæ, фарон нæ республикæмæ 'рбацауæг туристты нымæцон рауад 800 мин адæймаджы, ома, гæндæразимæ абаргæйæ, 11 проценты фылдæр. Туристтæ нæм арæхдæр æрбацауынц август æмæ сентябры. Нæ рес-

Компани "МегаФон"-ы пресс-службæ

Кæмæй у сæрыстыр Ирыстон

Фæзынæг æфсымæртæ

Горæтгæрон районы Октябрхъæуы царæг ТУАТЫ Амалы фырт Хетæг æмæ Рахизфарсы районы Олгинскайы хъæуæй ДЗÆХАТЫ Зауыры дмууæ фырты Сослан æмæ Вячеслав сты Украинæйы хæсты быдыры фыццаг бонгай фæстæмæ лæгæвæрæн тохы.

БЫЗЫККАТЫ Земфирæ

Æрæфы районæй

Æхсызгон цау

Æртæ бон дæргы Лескенæ уæвгæйæ, Алагыры Цæгат Кавказы хъæды техникы ахуыргæнæг, нæ республикайы ахуырады сгъухт кусæг æмæ Цæгат Ирыстоны дæсныдæр экскурсионæг Роальд КАУПУШ лескенæ сывæлæттæн амыдта уистæй чыргæдтæ бийын.

Фæстæдæр Роальд Каупуш сывæлæттæн, семæ кæсæг ахсынмæ ацæуæгæй, æрдз хъахъæныны темæйыл мидисджын хабæрттæ радзырдта. — Сывæлæттæтæ амæй размæ дæр Лескенæмæ цалдæр хатты æрбацауæг Роальд Каупушмæ лæмбынæг байхуыстой. Скъолайы ахуырдауæг æмæ рæвдæуæндон хъомылгæнинæгтæмæ фем-

ХУАСДЗАУТЫ Алинæ

Сфæлдыстадон бастдзинæдтæ

Аив дзырд — хæлардзинады хид

Республикæ Дагестаны сæйраг горæт Махакалайы историон парк "Ма истори-Уæрæс"-ы уыд Республикæ Цæгат Ирыстон-Аланийы æмæ Дагестаны падзахадон рауагъдæдтæ æмæ литературон журналтæ "Мах дуг" æмæ "Дагестан"-ы редакци фембæлд. Архайдтой дзы дмууæ республикайы Мыхуыры æмæ дзыллон коммуникацы комитеттæ, агентдты разамынд æмæ куджытæ, республикон газеттæ æмæ журналтæ "Рæстдзинад"-ы, "Северная Осетия"-ы, "Орленок Дагестана", "Женщины Дагестана" æмæ "Литературный Дагестан"-ы разамынд æмæ куджытæ, РЦИ-Алани æмæ Дагестаны республикайы Фысджыты цæдисты уæнгтæ, сфæлдыстадон æмæ зонадон интеллигенцийы минавæрттæ.

Ацы фембæлд арæст æрцыд сыхаг æфсымæрон республикæ æмæ Цæгат Ирыстоны номдзыд поэттæ Хетæгкаты Къоста, Эфенди Капиев æмæ Сулейман Стальскийы юбилейты кадæн. Фембæлды рæстæг сын сæ 'мдзæвгæтæ уырыссаг, лезгинæ, лъæбаг, авайраг æмæ ирон æвзæгтыл аив бакастыты Дагестаны театры актертæ, фысджытæ æмæ журналисттæ.

Зындгонд куыд у, афтæмæй фарон нæ бæстæйы адæмтæ æмæ литературон æхсанæд бæрæг кодтой номдзыд поэт Расул Гамзатовы райгуырдыл 100 азы сæххæсты юбилей. Йæ кадæн ирон литературон журнал "Мах дуг" йæ фароны номыртæй иу сарæзта Дагестаны ивгъуыд æмæ абоны цардыл дзураг æрлæмджытæй, сæ разæгъды хъæбул Расулы цард æмæ бирæвæрсгъ мидисджын уацтæ æмæ

йæхи æмæ йæ номыл фыст æмдзæвгæтæ, мысинæгтæ æмæ къамтæй. Литературон-публицистон журнал "Дагестан"-ы редакци арфæйаг дзуалпы хуызы бацархайдта æмæ ацы азы журналты фыццаг номыр бацæттæ кодта нæ республикайы истори æмæ культурæйыл дзураг æрвæрсгъ мидисджын уацтæ æмæ

дзы бакæсæн ис нæ литературæйы зиуæгтæй Дзасохты Музафер, Агънаты Гæстæн, Мамыккаты Хъазыбег, Къадзаты Станислав, Баситы Зæлинæ, Дудайты Чермен æмæ Касаты Аслæнбеджы поэтикон æмæ прозаикон уацымæстæ, интервьютæ УФ-йы адæмон артисткæ Гергиты Ларисæ æмæ журнал "Мах дуг"-ы сæйраг редактор Хетæгкаты Ок-

санæимæ. Ис дзы уац ирон адæмон скульптор Едзиты Сосланбеджы цард æмæ аивадон хæдхуыз æрмдзæфы тыххæй. Фембæлд-презентацийы фысымты номæй уаджытæн арфæ ракодта Дагестаны информаци æмæ мыхуыры агентдты сæргълаууæджы хæдивæг Найдæ Магомедова. Нæ республикайы делегацийы номæй та дзы

раныхас кодта æмæ РЦИ-Аланийы Мыхуыры æмæ дзыллон коммуникацы комитеты сæргълаууæджы хæдивæг Габалты Мæдинæйы арфæйы адис Бакаст газет "Рæстдзинад"-ы сæйраг редактор Фидараты Юрий. Журнал "Мах дуг"-ы историыйыл мидисджын афæлгæст сарæзта йæ редакцийы хайады сæргълаууæг Тъехты Тамерлан.

Дагестан æмæ Цæгат Ирыстоны зонадон æмæ аивадон интеллигенцийы æхсæн рагæй-æрæгмæ дæр сфæлдыстадон бастдзинæдтæ уыд, уыдон сног кæныны æмæ сæ дæрддæр кад æмæ радимæ хæссыны тыххæй сæ хуындæтæ загътой Уæрæсейы Фысджыты цæдисы Дагестаны хайады сæргълаууæг Миясат Муслимова, рауагъдæдон хæддæр "Дуг"-ы æххæстгæнæг директор Хаджитат Курахова, журнал "Дагестан"-ы литературон редактор Татьяна Гамалей, авайраг поэт Магомед Насрулаев, газет "Ракурс"-ы сæйраг редактор, тележурналист Адуррахман Юнусов, археолог Марьям Сагитова, нывгæнджытæ Апанди Магомедов æмæ Закарья Закарьяев, газет "Северная Осетия"-ы сæйраг редактор Битарты Маринæ, чиныгуадзæн "Ир"-ы директор Таутиаты Олеся, УФ-йы Фысджыты цæдисы уæнг, поэт Касаты Батрадæ, æрыгон прозаик æмæ æхсанæдон архайæг Касаты Аслæнбег, поэт Годжытаты Георги.

Дагестаны æмæ нæ республикайы мыхуыры æмæ сфæлдыстадон цæдисты æмæ рауагъдæдты куджытæ ма бæстон æрныхас кодтой дæрддæр æмгуыстады нысантæ æмæ хъæлæпæристыл. Фембæлд амыдтой журналтæ "Мах дуг" æмæ "Дагестан"-ы сæйраг редактортæ Хетæгкаты Оксанæ æмæ Марат Гаджиев.

ГАСАНТЫ Валери

Фыссынц “Рәстдзинад”-мә

Дәуәй хуыздәр әмбал мын нәй!

Уә бонга хорз, зынарғ “Рәстдзинад”-ы куджытә! Мә хәстәытә та сьмахаен ракенон, әндәр цы. Җз дәен, хәсты сьвалләттә кәй хоньц, уьдоней. Мә зәрдыл арах әрләуыңц мә сабионтә. Хәсты хәбәртгә нә хуьды кәның, фәләә уыцы азгы фәстәә магуыр цард абон дәр ма нә цәстытыл уайы. Нә фьд хәстәй нәл сьд, әмә уыцы магуыр рәстгә нә мад тухантәй ме ’фьсмаримә мах фәхәста. Хәст куы райдытә, уәд ме ’фьсмарыл цыдис дыуәә кьуырийы, мә кәстәр уьдис, ағас нәл у (рухсаг уәд). Нә мад әхсәвәй-бонәй быдыры куыста, мах та нә фьдымады бар уьдыстә. Хуьскәәл әмә әнтәд, алыхуьзон кәрәдҗытә уьдысты нә хәринаг. Арахьхьаг-ну куы фьхтой әмә-иу куы ’руаал, уәд ын-ну йә сәртә растыгьтой әмә йә аджынан хордтой. Зәкьон дәр уьдис тың карз. Нәлҗоймәггә-иу искуы куы бәд-тысты әмә иси исты фәрәдыдис хиңауады ныхмә, — дә балгытәг

афта, уьдонәй-ну әй иси органтам бахәщәә кодта, әмә-ну Сьбыры бинаг баис, фәсәфт, йә кой дәр-иу нәл райхуьст.

Зыңхос дәр кәм уьд ссарән: арт кәнын дә бахьуьд, уәд сьхәггьыл әрәил агуьридуриә зыңтур, уәдә иту әвәргәйә дәр — афта. Фәләә уәддәр адәм кәрәдзыйы фьлдәр уарзтой. Йәзәргәггә-иу куы иу хәдзәры, куы инаһәй әрәмбырд сты әмә, алы тау-рәгьтә әмә хәбәртгәм хуьсгәйә, сәхи ирхәфстой.

Куы фәхьомылдәр дән, уәд нә-иу руьвнафон быдырмә әхсәвәдды акодтой. Куыд хәлдзәг-иу уьдис, йәзәргәггә-иу хуьдзәртә куы сарәзтам, уәд. Ныртәккә зәрдиәг бахуьдә дәр нәкәйуәл фәдзьнә.

Скьолодзәутә дәр куы фәцәйәуөй, уәд уыцы тарәрфьгәй сә телефонтам кәдзьысты, дәхи куы нә хәхьхьәнәй, уәд ма дә кьуыргә дәр сәндзьысты.

ахәм адәймәггәтә сәдәә азы иу хәтт райгуьрыңц. Уьй фәстәг дзы чи куыста директортәй, уьдон дәр цауддәр нә уьдысты, фәләә әз Валодийы рәстгәг ахуыр кодтон әмә уьй хуыздәр зоньн. Дойаты Әврик бирә фәфьдәбон кодта скьолойы хорздзинадән, бацар-хәйдә, цәмәй скьолодзәутә цәуөй ис сменәйы. Уәдә нә диссәдҗы ахуьргәнджытә: Гуьдиаты Бу-хар, Керым, Алыкис, Уьртаты Ма-харбөг — сахарәй цыдис куыстмә, Сланты Сослан, Дойаты Васо, На-талыя, Пхаләгаты Хәзба, — лә-вәрдәта нын психологи, йәә уоркәтәм ын хуьсынәй нә ’фәсәстыстәм. Кәй кой ракодтон, уьдонәй абон әгәс ничуәл у, рухсаг уәнт, дзәнәтәй бәдәнт. Кьубалты Шурәйы тыххәй мә фәнды сәрмагондәй зәгьын, абон дәр цардәгәс у, бирә азы ма дзәбәхәй фәцәрәд, ләвәрдәта уьрыссәг әвзәг әмәә литератү-рә. Уьй хәвәрәй дәр ныхуы нәкәә сәдзьырдә, афтәмәй йәә урочы бындзы базьрты хәер дәр фә-хуьстаис, уьдис мә уарзон ахуьр-гәнәг.

Куыд нә зәгьон Отараты Иьыр-хыны тыххәй дәр, уьдис дохтыр. Ныртәккә фьстәгәй иу кьхәдзәф дәр ничи кәны, фәләә-иу уьй, йә хьзын йә кьхьы, афтәмәй, Джы-зәлы мидәг цы рыңчыны уәлхуьс нә баләуьуьд, ахәм нә уьд. Йә чыг абон дәр куы Медакадәмиийы, туг хәссы, әвәщәгәнә.

Нә хуьуы, Джызәлы, амбулато-рийы сәйраг дохтырәй фәкьыста Тлатты Тугьан, йәхицәй зонддҗы-дәр әмә адәмуарзондәр нә уьд. Кьуысты-иу куы фәзынд, уәд-иу адәм йә фәстәә ныхал сты. Уьй куджытәй кәйдәртә зәрдәмә нә цыд әмә йә уайтагд “ахорд-той”.

Нә постхәсдҗыты тыххәй дәр куньнә зәгьон, әнәуи дәр сын мәләты мызд нә фьстой әмә ма сын әй ныр әмбис кьаддәр фәк-кодтой, куыст та — фьлдәр, ноджы

ахәм адәймәггәтә сәдәә азы иу хәтт райгуьрыңц. Уьй фәстәг дзы чи куыста директортәй, уьдон дәр цауддәр нә уьдысты, фәләә әз Валодийы рәстгәг ахуыр кодтон әмә уьй хуыздәр зоньн. Дойаты Әврик бирә фәфьдәбон кодта скьолойы хорздзинадән, бацар-хәйдә, цәмәй скьолодзәутә цәуөй ис сменәйы. Уәдә нә диссәдҗы ахуьргәнджытә: Гуьдиаты Бу-хар, Керым, Алыкис, Уьртаты Ма-харбөг — сахарәй цыдис куыстмә, Сланты Сослан, Дойаты Васо, На-талыя, Пхаләгаты Хәзба, — лә-вәрдәта нын психологи, йәә уоркәтәм ын хуьсынәй нә ’фәсәстыстәм. Кәй кой ракодтон, уьдонәй абон әгәс ничуәл у, рухсаг уәнт, дзәнәтәй бәдәнт. Кьубалты Шурәйы тыххәй мә фәнды сәрмагондәй зәгьын, абон дәр цардәгәс у, бирә азы ма дзәбәхәй фәцәрәд, ләвәрдәта уьрыссәг әвзәг әмәә литератү-рә. Уьй хәвәрәй дәр ныхуы нәкәә сәдзьырдә, афтәмәй йәә урочы бындзы базьрты хәер дәр фә-хуьстаис, уьдис мә уарзон ахуьр-гәнәг.

Куыд нә зәгьон Отараты Иьыр-хыны тыххәй дәр, уьдис дохтыр. Ныртәккә фьстәгәй иу кьхәдзәф дәр ничи кәны, фәләә-иу уьй, йә хьзын йә кьхьы, афтәмәй, Джы-зәлы мидәг цы рыңчыны уәлхуьс нә баләуьуьд, ахәм нә уьд. Йә чыг абон дәр куы Медакадәмиийы, туг хәссы, әвәщәгәнә.

Нә хуьуы, Джызәлы, амбулато-рийы сәйраг дохтырәй фәкьыста Тлатты Тугьан, йәхицәй зонддҗы-дәр әмә адәмуарзондәр нә уьд. Кьуысты-иу куы фәзынд, уәд-иу адәм йә фәстәә ныхал сты. Уьй куджытәй кәйдәртә зәрдәмә нә цыд әмә йә уайтагд “ахорд-той”.

Нә постхәсдҗыты тыххәй дәр куньнә зәгьон, әнәуи дәр сын мәләты мызд нә фьстой әмә ма сын әй ныр әмбис кьаддәр фәк-кодтой, куыст та — фьлдәр, ноджы

Нә хуьуы, Джызәлы, амбулато-рийы сәйраг дохтырәй фәкьыста Тлатты Тугьан, йәхицәй зонддҗы-дәр әмә адәмуарзондәр нә уьд. Кьуысты-иу куы фәзынд, уәд-иу адәм йә фәстәә ныхал сты. Уьй куджытәй кәйдәртә зәрдәмә нә цыд әмә йә уайтагд “ахорд-той”.

Нә хуьуы, Джызәлы, амбулато-рийы сәйраг дохтырәй фәкьыста Тлатты Тугьан, йәхицәй зонддҗы-дәр әмә адәмуарзондәр нә уьд. Кьуысты-иу куы фәзынд, уәд-иу адәм йә фәстәә ныхал сты. Уьй куджытәй кәйдәртә зәрдәмә нә цыд әмә йә уайтагд “ахорд-той”.

Нә хуьуы, Джызәлы, амбулато-рийы сәйраг дохтырәй фәкьыста Тлатты Тугьан, йәхицәй зонддҗы-дәр әмә адәмуарзондәр нә уьд. Кьуысты-иу куы фәзынд, уәд-иу адәм йә фәстәә ныхал сты. Уьй куджытәй кәйдәртә зәрдәмә нә цыд әмә йә уайтагд “ахорд-той”.

Нә хуьуы, Джызәлы, амбулато-рийы сәйраг дохтырәй фәкьыста Тлатты Тугьан, йәхицәй зонддҗы-дәр әмә адәмуарзондәр нә уьд. Кьуысты-иу куы фәзынд, уәд-иу адәм йә фәстәә ныхал сты. Уьй куджытәй кәйдәртә зәрдәмә нә цыд әмә йә уайтагд “ахорд-той”.

Нә хуьуы, Джызәлы, амбулато-рийы сәйраг дохтырәй фәкьыста Тлатты Тугьан, йәхицәй зонддҗы-дәр әмә адәмуарзондәр нә уьд. Кьуысты-иу куы фәзынд, уәд-иу адәм йә фәстәә ныхал сты. Уьй куджытәй кәйдәртә зәрдәмә нә цыд әмә йә уайтагд “ахорд-той”.

Нә хуьуы, Джызәлы, амбулато-рийы сәйраг дохтырәй фәкьыста Тлатты Тугьан, йәхицәй зонддҗы-дәр әмә адәмуарзондәр нә уьд. Кьуысты-иу куы фәзынд, уәд-иу адәм йә фәстәә ныхал сты. Уьй куджытәй кәйдәртә зәрдәмә нә цыд әмә йә уайтагд “ахорд-той”.

Нә хуьуы, Джызәлы, амбулато-рийы сәйраг дохтырәй фәкьыста Тлатты Тугьан, йәхицәй зонддҗы-дәр әмә адәмуарзондәр нә уьд. Кьуысты-иу куы фәзынд, уәд-иу адәм йә фәстәә ныхал сты. Уьй куджытәй кәйдәртә зәрдәмә нә цыд әмә йә уайтагд “ахорд-той”.

Нә хуьуы, Джызәлы, амбулато-рийы сәйраг дохтырәй фәкьыста Тлатты Тугьан, йәхицәй зонддҗы-дәр әмә адәмуарзондәр нә уьд. Кьуысты-иу куы фәзынд, уәд-иу адәм йә фәстәә ныхал сты. Уьй куджытәй кәйдәртә зәрдәмә нә цыд әмә йә уайтагд “ахорд-той”.

Нә хуьуы, Джызәлы, амбулато-рийы сәйраг дохтырәй фәкьыста Тлатты Тугьан, йәхицәй зонддҗы-дәр әмә адәмуарзондәр нә уьд. Кьуысты-иу куы фәзынд, уәд-иу адәм йә фәстәә ныхал сты. Уьй куджытәй кәйдәртә зәрдәмә нә цыд әмә йә уайтагд “ахорд-той”.

Нә хуьуы, Джызәлы, амбулато-рийы сәйраг дохтырәй фәкьыста Тлатты Тугьан, йәхицәй зонддҗы-дәр әмә адәмуарзондәр нә уьд. Кьуысты-иу куы фәзынд, уәд-иу адәм йә фәстәә ныхал сты. Уьй куджытәй кәйдәртә зәрдәмә нә цыд әмә йә уайтагд “ахорд-той”.

Нә хуьуы, Джызәлы, амбулато-рийы сәйраг дохтырәй фәкьыста Тлатты Тугьан, йәхицәй зонддҗы-дәр әмә адәмуарзондәр нә уьд. Кьуысты-иу куы фәзынд, уәд-иу адәм йә фәстәә ныхал сты. Уьй куджытәй кәйдәртә зәрдәмә нә цыд әмә йә уайтагд “ахорд-той”.

Нә хуьуы, Джызәлы, амбулато-рийы сәйраг дохтырәй фәкьыста Тлатты Тугьан, йәхицәй зонддҗы-дәр әмә адәмуарзондәр нә уьд. Кьуысты-иу куы фәзынд, уәд-иу адәм йә фәстәә ныхал сты. Уьй куджытәй кәйдәртә зәрдәмә нә цыд әмә йә уайтагд “ахорд-той”.

Нә хуьуы, Джызәлы, амбулато-рийы сәйраг дохтырәй фәкьыста Тлатты Тугьан, йәхицәй зонддҗы-дәр әмә адәмуарзондәр нә уьд. Кьуысты-иу куы фәзынд, уәд-иу адәм йә фәстәә ныхал сты. Уьй куджытәй кәйдәртә зәрдәмә нә цыд әмә йә уайтагд “ахорд-той”.

Нә хуьуы, Джызәлы, амбулато-рийы сәйраг дохтырәй фәкьыста Тлатты Тугьан, йәхицәй зонддҗы-дәр әмә адәмуарзондәр нә уьд. Кьуысты-иу куы фәзынд, уәд-иу адәм йә фәстәә ныхал сты. Уьй куджытәй кәйдәртә зәрдәмә нә цыд әмә йә уайтагд “ахорд-той”.

Нә хуьуы, Джызәлы, амбулато-рийы сәйраг дохтырәй фәкьыста Тлатты Тугьан, йәхицәй зонддҗы-дәр әмә адәмуарзондәр нә уьд. Кьуысты-иу куы фәзынд, уәд-иу адәм йә фәстәә ныхал сты. Уьй куджытәй кәйдәртә зәрдәмә нә цыд әмә йә уайтагд “ахорд-той”.

Нә хуьуы, Джызәлы, амбулато-рийы сәйраг дохтырәй фәкьыста Тлатты Тугьан, йәхицәй зонддҗы-дәр әмә адәмуарзондәр нә уьд. Кьуысты-иу куы фәзынд, уәд-иу адәм йә фәстәә ныхал сты. Уьй куджытәй кәйдәртә зәрдәмә нә цыд әмә йә уайтагд “ахорд-той”.

Нә хуьуы, Джызәлы, амбулато-рийы сәйраг дохтырәй фәкьыста Тлатты Тугьан, йәхицәй зонддҗы-дәр әмә адәмуарзондәр нә уьд. Кьуысты-иу куы фәзынд, уәд-иу адәм йә фәстәә ныхал сты. Уьй куджытәй кәйдәртә зәрдәмә нә цыд әмә йә уайтагд “ахорд-той”.

Нә хуьуы, Джызәлы, амбулато-рийы сәйраг дохтырәй фәкьыста Тлатты Тугьан, йәхицәй зонддҗы-дәр әмә адәмуарзондәр нә уьд. Кьуысты-иу куы фәзынд, уәд-иу адәм йә фәстәә ныхал сты. Уьй куджытәй кәйдәртә зәрдәмә нә цыд әмә йә уайтагд “ахорд-той”.

Нә хуьуы, Джызәлы, амбулато-рийы сәйраг дохтырәй фәкьыста Тлатты Тугьан, йәхицәй зонддҗы-дәр әмә адәмуарзондәр нә уьд. Кьуысты-иу куы фәзынд, уәд-иу адәм йә фәстәә ныхал сты. Уьй куджытәй кәйдәртә зәрдәмә нә цыд әмә йә уайтагд “ахорд-той”.

Нә хуьуы, Джызәлы, амбулато-рийы сәйраг дохтырәй фәкьыста Тлатты Тугьан, йәхицәй зонддҗы-дәр әмә адәмуарзондәр нә уьд. Кьуысты-иу куы фәзынд, уәд-иу адәм йә фәстәә ныхал сты. Уьй куджытәй кәйдәртә зәрдәмә нә цыд әмә йә уайтагд “ахорд-той”.

Нә хуьуы, Джызәлы, амбулато-рийы сәйраг дохтырәй фәкьыста Тлатты Тугьан, йәхицәй зонддҗы-дәр әмә адәмуарзондәр нә уьд. Кьуысты-иу куы фәзынд, уәд-иу адәм йә фәстәә ныхал сты. Уьй куджытәй кәйдәртә зәрдәмә нә цыд әмә йә уайтагд “ахорд-той”.

Нә хуьуы, Джызәлы, амбулато-рийы сәйраг дохтырәй фәкьыста Тлатты Тугьан, йәхицәй зонддҗы-дәр әмә адәмуарзондәр нә уьд. Кьуысты-иу куы фәзынд, уәд-иу адәм йә фәстәә ныхал сты. Уьй куджытәй кәйдәртә зәрдәмә нә цыд әмә йә уайтагд “ахорд-той”.

Нә хуьуы, Джызәлы, амбулато-рийы сәйраг дохтырәй фәкьыста Тлатты Тугьан, йәхицәй зонддҗы-дәр әмә адәмуарзондәр нә уьд. Кьуысты-иу куы фәзынд, уәд-иу адәм йә фәстәә ныхал сты. Уьй куджытәй кәйдәртә зәрдәмә нә цыд әмә йә уайтагд “ахорд-той”.

Нә хуьуы, Джызәлы, амбулато-рийы сәйраг дохтырәй фәкьыста Тлатты Тугьан, йәхицәй зонддҗы-дәр әмә адәмуарзондәр нә уьд. Кьуысты-иу куы фәзынд, уәд-иу адәм йә фәстәә ныхал сты. Уьй куджытәй кәйдәртә зәрдәмә нә цыд әмә йә уайтагд “ахорд-той”.

Нә хуьуы, Джызәлы, амбулато-рийы сәйраг дохтырәй фәкьыста Тлатты Тугьан, йәхицәй зонддҗы-дәр әмә адәмуарзондәр нә уьд. Кьуысты-иу куы фәзынд, уәд-иу адәм йә фәстәә ныхал сты. Уьй куджытәй кәйдәртә зәрдәмә нә цыд әмә йә уайтагд “ахорд-той”.

Нә хуьуы, Джызәлы, амбулато-рийы сәйраг дохтырәй фәкьыста Тлатты Тугьан, йәхицәй зонддҗы-дәр әмә адәмуарзондәр нә уьд. Кьуысты-иу куы фәзынд, уәд-иу адәм йә фәстәә ныхал сты. Уьй куджытәй кәйдәртә зәрдәмә нә цыд әмә йә уайтагд “ахорд-той”.

Нә хуьуы, Джызәлы, амбулато-рийы сәйраг дохтырәй фәкьыста Тлатты Тугьан, йәхицәй зонддҗы-дәр әмә адәмуарзондәр нә уьд. Кьуысты-иу куы фәзынд, уәд-иу адәм йә фәстәә ныхал сты. Уьй куджытәй кәйдәртә зәрдәмә нә цыд әмә йә уайтагд “ахорд-той”.

Нә хуьуы, Джызәлы, амбулато-рийы сәйраг дохтырәй фәкьыста Тлатты Тугьан, йәхицәй зонддҗы-дәр әмә адәмуарзондәр нә уьд. Кьуысты-иу куы фәзынд, уәд-иу адәм йә фәстәә ныхал сты. Уьй куджытәй кәйдәртә зәрдәмә нә цыд әмә йә уайтагд “ахорд-той”.

Телеуынынады тыххәй

Райсәм-ма, нә телеуынынады цытә әвдисыңц: гуьпп, гәрах, хәлдзинад. Җргог әнәуаг митәм ардауыңц фәсивәдды, әппындәр нәм әмбәхәстәй куы ничуәл ис.

“Рәстдзинад”, мә хәстәытә әмә дын мә мәстытә фәкодтон, дәуәй хуыздәр әмбал мын нәй.

ХОСРОТЫ Заремә, пенсисәг, фәллоь ветеран, Джызәл

Фәнды нә ногдзинад фенын

Тың ләмбынәг байхуьыстон Уәрәсәйы Президе-нт Владимир Путини ныстунәмә. Куыд фәбәргәг кодта, афтәмәй әшпәг бәстәйы дәр сәдәгәй ног заводтә әмә фабриктә байгом кодтой.

Махән дәр бәргә әвәрдтой зәрдә фармаце-втон завод байгом кәнынаы, суанг ма йын йә бынат дәр бацамыдтой: Майрәмадәдҗы, дам, фәзын-дәән. Фәләә йын цәмәндәр йә аразын әмә бай-гом кәныны әмгьуьд аргәвөтөй. Махмә нунаг ног

завод дәр куы нәмә фәзынд, уәд кәм сты ног-арәт заводтә әмә фабриктә?

Уьй хуьмәтәг фарста нәу, адәймәдҗы фәнды исты ногдзинад фенын...

ЦьӘХОЙТЫ Авдәкә, Дзәуджыхьәуы цәрәг

Уәлдай проценттә цәмәән фидәәм?

Цәрәнуәттү-коммуналон хәдзәрәды ләг-гәдтәән фидыны рәстгәг посты бәстдзинад ә-цәйы 4 проценти сисы йәхи пай-дәйән. Уьмәг гәсгә алы хәтт дәр фәархәйын, цәмәй сә бына-ты бафидон. Цә-рын Рахизфарсы районы, Бәсләны. “Водоканал”-гән, электрон тых әмә газы хәдзә-рәдтәән, стәй бырәттү тыххәй уым фәфидын.

Кусгә кәнын Дзәуджыхьәуы әмә мә бахь-уы мәхи рагацау ракурын. Зәгьәм, сабат әмә хуьцаубоны уыцы хәдзәрәдты иунәг куәг дәр нә вәййы. Цәуьлнә ис сабаты адәймәдҗы сба-дын кәнын, әмә фиддонтә иса. Алы хәдзәрәд дәр хуьамәг уьдәттәй ахуьыды кәна. Адәймәг әнәуи дәр йә кьхьтәг әмхәсәнтәг кәны әмә ма уәлдай проценттә фид постән, уьй уәм куыд кәсы?

ЗӘГҖЛТЫ Нателлә, Бәсләны цәрәг

Зәгьәм, сабат әмә хуьцаубоны уыцы хәдзәрәдты иунәг куәг дәр нә вәййы. Цәуьлнә ис сабаты адәймәдҗы сба-дын кәнын, әмә фиддонтә иса. Алы хәдзәрәд дәр хуьамәг уьдәттәй ахуьыды кәна. Адәймәг әнәуи дәр йә кьхьтәг әмхәсәнтәг кәны әмә ма уәлдай проценттә фид постән, уьй уәм куыд кәсы?

Зәгьәм, сабат әмә хуьцаубоны уыцы хәдзәрәдты иунәг куәг дәр нә вәййы. Цәуьлнә ис сабаты адәймәдҗы сба-дын кәнын, әмә фиддонтә иса. Алы хәдзәрәд дәр хуьамәг уьдәттәй ахуьыды кәна. Адәймәг әнәуи дәр йә кьхьтәг әмхәсәнтәг кәны әмә ма уәлдай проценттә фид постән, уьй уәм куыд кәсы?

Зәгьәм, сабат әмә хуьцаубоны уыцы хәдзәрәдты иунәг куәг дәр нә вәййы. Цәуьлнә ис сабаты адәймәдҗы сба-дын кәнын, әмә фиддонтә иса. Алы хәдзәрәд дәр хуьамәг уьдәттәй ахуьыды кәна. Адәймәг әнәуи дәр йә кьхьтәг әмхәсәнтәг кәны әмә ма уәлдай проценттә фид постән, уьй уәм куыд кәсы?

Зәгьәм, сабат әмә хуьцаубоны уыцы хәдзәрәдты иунәг куәг дәр нә вәййы. Цәуьлнә ис сабаты адәймәдҗы сба-дын кәнын, әмә фиддонтә иса. Алы хәдзәрәд дәр хуьамәг уьдәттәй ахуьыды кәна. Адәймәг әнәуи дәр йә кьхьтәг әмхәсәнтәг кәны әмә ма уәлдай проценттә фид постән, уьй уәм куыд кәсы?

Зәгьәм, сабат әмә хуьцаубоны уыцы хәдзәрәдты иунәг куәг дәр нә вәййы. Цәуьлнә ис сабаты адәймәдҗы сба-дын кәнын, әмә фиддонтә иса. Алы хәдзәрәд дәр хуьамәг уьдәттәй ахуьыды кәна. Адәймәг әнәуи дәр йә кьхьтәг әмхәсәнтәг кәны әмә ма уәлдай проценттә фид постән, уьй уәм куыд кәсы?

Зәгьәм, сабат әмә хуьцаубоны уыцы хәдзәрәдты иунәг куәг дәр нә вәййы. Цәуьлнә ис сабаты адәймәдҗы сба-дын кәнын, әмә фиддонтә иса. Алы хәдзәрәд дәр хуьамәг уьдәттәй ахуьыды кәна. Адәймәг әнәуи дәр йә кьхьтәг әмхәсәнтәг кәны әмә ма уәлдай проценттә фид постән, уьй уәм куыд кәсы?

Зәгьәм, сабат әмә хуьцаубоны уыцы хәдзәрәдты иунәг куәг дәр нә вәййы. Цәуьлнә ис сабаты адәймәдҗы сба-дын кәнын, әмә фиддонтә иса. Алы хәдзәрәд дәр хуьамәг уьдәттәй ахуьыды кәна. Адәймәг әнәуи дәр йә кьхьтәг әмхәсәнтәг кәны әмә ма уәлдай проценттә фид постән, уьй уәм куыд кәсы?

Зәгьәм, сабат әмә хуьцаубоны уыцы хәдзәрәдты иунәг куәг дәр нә вәййы. Цәуьлнә ис сабаты адәймәдҗы сба-дын кәнын, әмә фиддонтә иса. Алы хәдзәрәд дәр хуьамәг уьдәттәй ахуьыды кәна. Адә

Спортивон фидиуаг

Хъабысхæст

Сбæрæг кодтой хуыздæр богæлтты

Дзæуджыхъæуы сбæрæг сты уæгъдибар хъабысхæстæй Уæрæсейы тыхджындæр арыгон богæлттæ.

Æртæ бон дæргы Уæрæсейы 60 регионæй Ирыстонмæ ссауæг 550 арыгон (16 азы онг) богалы тох кодтой нæ бæстæйы фыццаг бынат рамбулыныл. Æртæ раудысты тынг цымидисаг. Ирыстоны фæсивæдæй ерысты цы 35 лæппуы хæцъд, уыдонæн бантыст иу сыгъзæрин æмæ

кады аккаг бынтæ ныуагътой, уыдон кувдфæстæмæ рохуаты баззайдзысты. Æз мæхæдæг мæхицæн хæсыл нымайын, ацы хуыздæджы мæ бон цы у, уымæй бацархайын, æмæ сфæнд кодтон мæ 'мбалттимæ хъабысхæстæ клуб 'Алантæ' фæстæмæ сног кæнын. Дыууæ кувурийы фæстæ клубы кувст хуамæ райдайа бындуронæй. Мах цы 'взонг лæппуты рæвæрдзыстæм, рæддыттыл, æрмæстдæр афтæмæй ис рæвæндæг фæуын'.

дыууæ бронзæ майданы рамбулыны. Сыгъзæрин майданæй хорзæджындæг сис тренер Санаты Георгийы хъомылгæнинаг Туаты Феликс. Уый иттæг сарæн хæст ракодта æппæты рогдæр (35 кг онг) уызды, фæуæлахиз йæ фондз ныхмæлæууæгыл æмæ бацахста 1-аг бынат. Фыццаг бынат бацахсынмæ тырндтой Гергиты Тимур (48 кг) æмæ Тедеты Алан (75 кг) дæр, фæлæг сæ дыууæ дæр фæкхуыцты сты æрдæгкæрон бæттæны, æмæ ма сын бантыст 3-аг бынаттæ рамбулыны. Командæты 'хсæн ирыс-

уыдонæн арæст æрцæудзысты æппæт уавæртæ дæр". Олимпиаг хъæзтыты уæлахиздзау, дунейы фондз хатты чемпион, абон та Уæрæсейы иуогнд командæйы сæйраг тренер Гуæцæлты Хадзымурат загъты: "Комкоммæ йæ зæгъын хъæуы, абон нæ республикæйы уæгъдибар хъабысхæстæ уавæр тынг кæй фæуыдта æмæ йæ срæст кæнынмæ æвæстиатæй бавналын кæй хъæуы, уый. Ацы хуыздæг у иумæйагæй аразинаг, æмæ хуамæ æмгъуыппæй бавналæм йæ срæст кæнынмæ. Комкоммæ æрдзырын хъæуы нæ

Фыссынц "Рæстдзинад"-мæ

Бинонты цардвæндаг

Хъæуы цард цы у, уымæй — зæххы куыст, æппынæдзæх — архайд, фыдæбæттæ. Афтæ уыд Заманхуылы дæр, йæ царджытæ æнуыд уыдысты зæххы. Уымæй сæххы дæрдтой. Архайдтой сæ цотæн ахуырмæ фæндаг раттыныл, сæ афоныл сын хуыздæг бакæнын ныматтой стыр хæсыл.

фæдзырдтой, фæлæг нæ бацъд, саудараг уырдаг кувд хуамæ бацæуа, зæгъгæ. Хъæуосветы куджытæ Лезамæ æрбацæудысты хæдзармæ æмæ йын раттой ахджиаг хæрзæуæг — мад-хъæбатыр. Леза йæ цоты схъомыл кодта, царды хæртзыл сæ сахуыр кодта, ирон æгъдау цы у, уый сын бамбарын кодта. Кæстæртæ раудысты сæ мад æмæ фыды хуызæн куыстуарзæг, уæздан, æгъдауыл хæст. Сæ мады фæдзæхст алы ран

бæллы, фæлæг йын хысмæт йæ фæндтæ аскъуыны, Габат дæр æвæст цардæй ахицæн. Уый уыдис 1945 азы. Дыууæдæс сывæллоны баззæлдысты сæ мад Лезамæ. Сылгоймаг йæ рыст æм-

Цыбыр дзырдтæ, хуыздæг бантыст, æмæ Леза амондджын кхæ æрбауæрдта заманхуылæг Дзизуатæм. Цард сæм мидбалты худт, чындзæхсæвы арфæтæ сыл цæуын райдыдтой. Леза разынд уæздан, æгъдауджын, æнæхъæн сыхбæстæ дзы разы уыдысты. Сæ уарзон сыхаг, Гинайы загъдау, æз кæй уарзын, уыдонмæ ахæм чындæ æрцæуæд. Бинонтыл æфтыд, дзæбæх, суинаг цот сын рантыст.

дæр æххæст кодтой, цард æгъдауæй кæй фидауы, уый хорз æмбæрстой. Зæндæджы хистæр — Хадзырæт, Заманхуылы скъола аентыстджынаг каст фæцис, уыд фæстæ — Грознайы хæстон училищæ. Бæргæ йæ фæндыд, цæмæй йæ йæ ныййарагæ, 'фсымæртæ, хотæ феный афицеры цæхæркалгæ уæлæдарæсы. Фæлæг райдыдта Фидыбæстæйы стыр хæст, æмæ Хадзырæт дæр уым бацарæфтыд. Лезайы дыккаг хъæбул Хадзырæт Мæскуыйы райста хуыздæг дæсныдæд. Бирæ азты куыста Беслæны

Адæймаг цардмæ фæ-

БАСКАТЫ Уырызмæг

Арфæ Къорнаты Плотрады фырт Арсенæн

Абон нæ зынарг хæлар, Дзæуджыхъæуы ахуырады управленийы разамонæджы хæдидæг Къорнаты Арсенæн у йæ райгуыргæн бон. Уый фæдыл ын зæрдæиарфæтæ кæнæм. Нæ зæрдæ йын зæгъы гæнæниздзинад æмæ бирæ азты цæрæнбон. Къорнайы-фырт рагæй кæны æхсæнадон куыст дæр. Сæрмагонд æфсæддон операцийы бынатмæ цалдæр хатты ныххæццæ кодта гуманитарон æххуыс. Республикæйы Хицауад Къорнаты Арсенæн сгорзæхджын кодта "Ирыстоны Намысæн"-ы майданæй. Æнæниз, амондджын æмæ нын арфæйагæй фæцæр, чи дæ уарзы æмæ кæй уарзыс, уыдонны фæндаг! Уастырджы дæ 'мбал!

Дзæуджыхъæуы скъолаты директоры къорд

Конкурс

Не 'мзæххон фæуæлахиз

Æрæджы Цæгат Ирыстоны Æхсæнадон палатæйы арæст æмбырды рæстæг фæндагыл æдасæй цæуыны фæдыл æппæтуæрæссон конкурс "Правила дорожные соблюдать положено" уæлахиздзауæн кадджын уагæй хæрзæуæг раттой.

Фæндагыл цыды фæтк æнæмæнг æххæстæнинаг кæй у, ууыл ныхас цыд нæ бæстæйы алыхуызон регионæй жоримæ бафтæг 7 мин сфæлдыстадон куысты. Цыппар номинацийы раззаг бынæттæ бацахсæг адæймагтæ бæлвырдгонд æрцъидысты. Уæлахиздзауты 'хсæн ис Цæгат Ирыстоны минæвар. Номинаци "Ны" -ы фыццаг бынат саккаг кодтой Дзæуджыхъæуы Хъæбæлоты Билары номыл Сывæллæтты сфæлдыстады республикон галуаны фарастаздæд хъомылгæнинаг Цоцты Дианæйæн. Цæгат Ирыстоны Мидхуыздæгты министрды автоспекцийы управленийы разамонæг, пьæлицийы булкхон Моурауы Таймураз, республикæйы Æхсæнадон палатæйы сæрдæр Нина Чиплакова æмæ æнæххæст бæрондзинады æхсæнад "Хæдтулгæскъæрджыты æппæтуæрæссон æхсæнад" -ы регионалон хайды разамонæг Гокъоты Алан æппæтуæрæссон конкурсы уæлахиздзауæн раарфæ кодтой æмæ йын хæрзæуæг раттой.

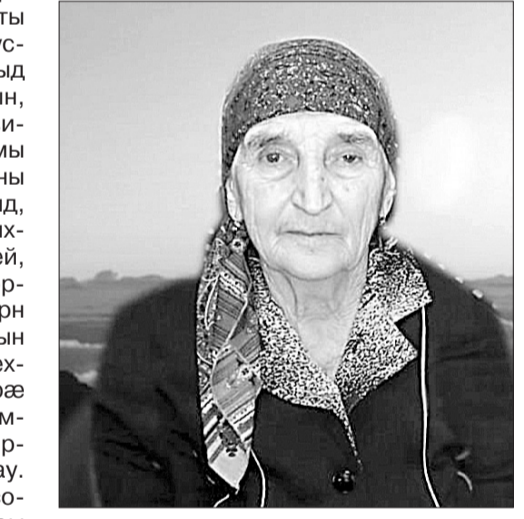
— Адæймаг фæндагыл цыды фæтк цæмæй бинонты æнæмæнг кæна, ууыл æй сабионтæй фæстæмæ ахуыр кæнын æмбæллы. Не 'взонг уæлахиздзау чызгæн зæрдæиарфæ кæнын, — загъта Моурауы-фырт. Конкурсæн фæдæттæ сарæзтой

РЦИ-Аланийы Мидхуыздæгты министрды пресс-скъола

Номарæн

Тæхудиаг, чи ма у йæ мадæй буц

Зын æмæ вазыгджын сты ныййарæджы хæстæ. Бирæ хорздзинадтæ балæвар кæнын æй фæфæнды йæ кæстæртæн. Ие 'гъдау æмæ ирон фарн бæрзонд чи хаста, ахæм сылгоймагты æмрæнхъ лæууыд красногорæг Дзусы-Мæрзойты Эммæ. Æвæдза, кувд зын у ивгъуыд рæстæджы дзырын, цард нын чи ратта, йæ рæвдыд — æвдидгæ, йæ уарзт — æнæкæрон, адæмы 'хсæн — нымæд, йæ цот æмæ уыдонны хъæбултæн — амонды мæсыг чи уыд, уыцы фæлмæнтæдзураг Эммæйы тыххæй. Зæххыл æнæмæлæгтæ донæй, фæлæг, адæм сæ мысынæгты дæ хорз кой кой кæной, дæ фæстæ фарн куы ныууадыц, уæд уый амондджын мард фæхондæд, уыцы адæймаг зæххыл дзæгъæлы нæ фæцард. Бирæ хорз миниуджытæй хайджын уыд Эммæ, уыдонæй сæйрагдæр — рух зæрдæ æмæ сыгъзæрин кхуыты мицау. Æнæзивæг уыд алцæмæ дæр, райсомæй бонцъæхыл-иу йæ хæдзары куыстæг акодта, йæ сывæллæтты ахуырмæ арæвæд кодта æмæ-иу атагъд кодта хъæуон скъоламæ, сабитæн хæрзад æмæ хæрзæвæд хæринар кæнынмæ. Æмæ афтæ бирæ азты... Уазæуарзæг сыхаг, йæ цæхæ æмæ кæбæр сыгъдæгæрæдæйæ лæвæрдта алкæмæн дæр. Ахæм хæдзар нæй хъæубæсты, сæ цин кæнæ сæ хъыджы кæмæн нæ балæггæд кодта. Фæллойы ветеран куыста Алагеры радиоаводы, Бæргæгуыны совхозы быдырты, уый фæстæ та — скъоладзауты уарзондæр æмæ адджындæр бынат — хæрæндонны. Хæзнаты хæзнатой Эммæ ныматда адæмы хорз цæстæнгæст, йæ бинонты æнгомдзинад, йæ кæстæртæ амонд.

Эммæ цæрæнбонты тырндта хорздзинад кæнынмæ, адæмæн удæнцой-ад хæссынмæ æмæ, кæддæр цы бæр- арфæйы зарæг куы балæвар кæной, уæд. Диссаджы фæлмæн ныххæстæ ныффыста Хабæты Риммæ. Йæ уарзон зарæггæнæг Уалты Альберт ын кæй азарыд, уый та йын уыд уæлдæй æхсыгондæр. Кувд иннæ азты, афтæ та ныр дæр, рæсугъд уардидæй йæ уæд, фæлæг сыл, раздæр, хыгæнæн, мал бацин кодта... Дохтырты хуыздæр, хъæуæг хостæ, фæлмæн уæлд — ницы æвгъуы кодтой мадæн. Иу рынчын-донæй иннæ рынчындонмæ йæ скъæфтой стыр ныфсыттыг, уæдæ мамæ адзæбæх уыдзæн, махæн ахæм зындзинæдтæ æрхæцын... Сауæрдæг разындæд кæнын йæ зæрдæ нæ бакомдзæн. Нæ, махæн æнæ нæ фæлмæн мадæй нæ хæдзары кхуытæ ныууазал уыдысты. Реанимацийы хайды цур, сæ уæрджытыл лæугæйæ, цыппар хъæбулы кувтой уæларвæтæ, ма нын айс нæ мады, бахуыс нын кæн, зæгъгæ.

Иууылдæр йæ цуры сты, уый куы федта, уæд ахицæн цардæй, йæ рух дунæ йыл баталын. Цей зын у мады цæстытыл æрхæцын... Сауæрдæг разындæд уæдæйæ, айста сын сæ рух дæуæг, уарзон мады. Ныр ын йæ рæвдæстæгты бæсты йæ хуызистмæ кæсынц. Йæ фæстæг бон цы бирæ мæрддзыгон дзыллæтæ фæхъыг кодтой, уый æвдæссæн у, Эммæ кувд хорз адæймаг уыд, кувд æрæхст цæрынмæ, цы рæсугъд фæд ныууагъта а зæххыл, уы-мæн. Никуы уыдзæн рох йæ ном мыггæй, хæстæджытæй, сыхбæстæй. Кувд рæсугъд, фæлмæн æмæ хæлар-зæрдæйæ йæ зыдтой, уыцы хуызы баззайдзæн сæ зæрдæтæ.

кадхæссæг "нæмгъуытæ" байтыдта, уыдонны тыллæгæй йæ гонгæ дзæг уыдысты. Азгæ йыл куы рашыд, уæлдæр æнæнцой уыд. Йæ хæрзад æмæ дзæджын уæлынытæ ма йын бирæ мысдзысты йæ цот, хъæбулы хъæбултæ æмæ уыдонны кæстæртæ. Сæ куырыхон хистæры арфхуындæджын фæдзæхæстæ ныкуы фæрох кæндзысты: "Цы зонут, мæ хуртæ, уый адæмæн ма бавгъау кæнут, уæ бон цæмæй у, уымæй бахуыс кæнут, уæ хорздзинадыл макуы фæфæссон кæнæнут, уæ ном, уæ кад хъæхъæнут!"

Тын буц æмæ рæвдыдæй æрвыста бинонты æвæллайгæ, соймар хистæр йæ царды бонтæ, йæ кæстæртæ хорздзинадтæй йæ зæрдæ рух кодта. Буц та ма кувд вæййы, дæ æстай азты юбилеймæ дын дæ кæстæртæ дæ номыл

Иæ цардæмбал Таймуразимæ схъомыл кодтой цыппар фæзминаг чызджы, ахуыр æмæ фæллойы фæндагыл сæ сæвæрдтой. Ларисæ, Людмила, Бэллæ, Маринæ æмæ уыдонны кæстæртæ бæрзонд хæссынц сæ хистæртæ фарн, уый сын сæ царды алы фæзилаены дæр зондамонæг у. Бирæ зындзинадтæ фæдта Мæрзойон царды, ныффысдта сын, уæдæ, цы гæнæн уыд.

Дзусты бинонтæ бузныг зæгъынц хиуæттæн, сыхбæстæн, хъæубæстæн, сæ зыны сахат, Дзусты Эммæйы зыны бон сæ фарсмæ чи балæууыд, сæ рисæй сын чи айста, уыцы æрцæуæг адæмæн, æмæ хуысын кæнынц, йæ афæдзы кæнд кæй уыдзæн сабаты, 9 мартыйы, Бæргæгуыны, Орджоникидзейы уынджы 28-æм хæдзары.

Бинонтæ

Саулукты бинонтæ бузныг зæгъынц, сæ зыны сахат, Саулукты Фæдры фырт Георгийы зыны бон сæ фарсмæ чи балæууыд, сæ рисæй сын чи айста, уыцы æрцæуæг дзыллæйæн, æмæ хуысын кæнынц, йæ дзууысæдзæм бонны кæнд кæй уыдзæн цыппæрæмы, 7 мартыйы, Дзæуджыхъæуы, Гæстæллойы уынджы 140-æм хæдзары.

Номеры рæдхæссæг редактор — Касаты Батрадз. Рауагды редактор — Гæззаты Фатимæ. Дизайн: 1-аг фарсæн — Рубайты Нелли; 2-аг фарсæн — Гуыццæтты Зæринæ; 3-аг фарсæн — Гæллойы Наташæ. Корректорæ: 1-аг фарсæн — Дзоцты Тæмарæ; 2-аг фарсæн — Гæллойы Наташæ; 3-аг фарсæн — Рæмонты Алинæ; 4-æм фарсæн — Кæлукты Фатимæ.

Редакци, рауагдæд æмæ типографийы адрес: 362015, РЦИ-Алани, Къостайы проспекты, 11. Мыхуыргонд цæуы акционерон æхсæнад 'Ирыстон-полиграфсервис'-ы

Footer containing contact information for Rastdzina newspaper, including phone numbers, email addresses, and website information.